

Sampsa Heilä, toimittaja

2

1 Toimitusjohtaja Eero Niemisen mukaan HB-Betoniteollisuus on yksi pisimmälle koneistettu betonituotealan yritys Suomessa. Viime vuonna Jyväskylään valmistunut uusi betonituotetehdas on täysin automatisoitu. Tehokkaan prosessinsa lisäksi uusi 6,5 miljoonan euron tehdas eroaa myös ulkoapäin edukseen monista betonituotetehtaista suurten ikkunapintojen ja modernin ilmeensä ansiosta.

2

Priima-harkosta tehty taideteos. Samuli Alonen 2006.

Jyväskyläläinen HB-Betoniteollisuus Oy ei pyri täyden palvelun betoniyritykseksi, vaan se keskittyy tarkasti valittuihin tuoteryhmiin joissa se panostaa laajaan tuotevalikoimaan ja laatuun sekä maailmanluokan osaamiseen ja pitkälle vietyyn automaatioon.

”Me olemme aina halunneet kulkea omia polkujamme”, HB-Betoniteollisuus Oy:n toimitusjohtaja Eero Nieminen sanoo.

HB-Betoniteollisuus ei pyri valmistamaan ja myymään kaikkea kaikille, vaan yritys keskittyy tekemään ja markkinoimaan tehokkaasti tuotteita joihin se on erikoistunut ja joiden valmistuksessa osaamisella ja pitkälle viedyllä automaatiolla voidaan edelleen saavuttaa kilpailuetua.

”Vuonna 1963 perustettu yrityksemme ei ole esimerkiksi valmistanut betonielementtejä suhteellisen lyhyttä jaksoa lukuun ottamatta”, Eero Nieminen sanoo.

HB-Betoniteollisuus on noin 30 miljoonan euron liikevaihdollaan Suomen viidenneksi suurin betonialan yritys, mutta sen päätuoteryhmien eli harkkojen ja ympäristöbetonituotteiden valmistajana HB on Niemisen mukaan yhteen laskien Suomen suurin. Maxit on suurempi harkkoissa ja Lemminkäinen ympäristöbetonituotteissa.

Niemisen mukaan HB-Betoniteollisuus on hyvin pitkälle koneistettu betonituotealan yritys Suomessa. Mosaikkibetonilaattojen valmistajana HB on nykyisin johtava yritys Pohjoismaissa, ja Someron

1 tehdas on harkkojen tuotantokapasiteetiltaan Pohjoismaiden suurin yksikkö. Betoniporissa yritys on Lemminkäisen ohella Suomen johtava yritys.

Suuret volyymit sekä harkkojen ja ympäristöbetonituotteiden laaja tuotevalikoima edellyttävät myös laajaa markkina-aluetta, joka ulottuu koko Suomeen ja osassa tuotteita myös Ruotsiin, Baltiaan ja Venäjälle. Yrityksen sijainti Jyväskylässä on raskaiden tuotteiden kuljetuksia ajatellen keskeinen, ja Someron harkkotehdas sijaitsee lähellä pääkaupunkiseudun markkinoita. Pietarissa HB:lla on ollut jo pidempään yhteisyritys, joka valmistaa portaita ja ympäristöbetonituotteita.

HB-Betoniteollisuus on kasvanut sekä yritysostoilla että investoinneilla. Vuonna 2003 yritys kasvoi Somer-Betonin oston myötä Suomen toiseksi suurimmaksi harkkojen valmistajaksi. Uusin investointi on viime vuonna Jyväskylään valmistunut betonituotetehdas. Maailman modernein ja täysin automatisoitu tehdas oli 6,5 miljoonan euron investointi.

HB on pystynyt kasvamaan kannattavasti. Myös tulevaisuus näyttää ainakin siinä suhteessa hyvältä, että päätuotteiden eli harkkojen ja ympäristöbetonituotteiden kysyntä on voimakkaassa kasvussa.

HARKKOISSA SUOMI MAAILMAN HUIPPUA

Niemisen mielestä betoni on pitkän elinkaarensa ja joustavuutensa ansiosta erinomainen materiaali, jolla on Suomessa vielä paljon käyttämättömiä mahdollisuuksia.

”Esimerkiksi pientaloissa kivitalot ovat vasta alkaneet valloittaa markkinoita puutaloilta. Energian hinnan nousu on ollut meidän parhaita myyntimiehämme, sillä matalaenergiaharkkoista muurattu talo kuluttaa vähän energiaa ja on mukavan tasalämpöinen”, Nieminen sanoo.

Harkkotuotannossa suomalainen betonituoteteollisuus edustaa Niemisen mielestä pitkälle kehitettyine eristeharkkoineen maailman huippua.

Kivitalon hyvä lämmönvarauskyky ja ääneneristävyyttä ovat asumisviihtyvyyttä ja elämisen laatua parantavia ominaisuuksia, joiden kysyntä kasvaa ihmisten vaatimustason noustessa. Harkkojen menekki kasvaa sitä mukaa kun ihmiset haluavat laadukkaampia taloja.

Vuonna 2005 perustettu tytäryhtiö HB-Priima Kivitalot Oy valmistaa ja markkinoi pientalopakettiratkaisuja kevytsora- ja betoniharkkoista. Kumppaniverkoston ansiosta pientaloasiakkaille voidaan tarjota aina kattotuoleihin ja kattotiiliin ulottuvaa tarviketoimitusta, mutta rakentamiseen HB ei Niemi-

3

4

3
Pientalorakentamisen kasvu lisää harkkojen lisäksi ympäristöbetonituotteiden kysyntää. Vanhojen asuintalojen pihat ovat vielä suurelta osin laittamatta.

4
HB-Priima Kivitalot on HB:n vastaus kivirakenteisten pientalojen kasvavaan kysyntään.

5
Harkkotuotannossa suomalainen betonituoteteollisuus edustaa Eero Niemisen mielestä pitkälle kehitettyine eristeharkkoineen maailman huippua.

5

ja liikerakennusten piharakentamisessa on paljon potentiaalia.”

Pihojen päällystämässä HB:lla on urakoitsijoita yhteistyökumppaneina. Mosaiikkibetonilattioita HB urakoi myös itse, mutta muissa tuotteissa omaa asennustoimintaa ei ole.

HB-Betoniteollisuus työllistää noin 150 henkeä. Pelkästään viime vuonna henkilöstön määrä kasvoi noin 20 hengellä. Alihankkijat kuljetuksessa, kunnossapidossa ja muissa toiminnoissa mukaan laskien yrityksen työllisyysvaikutus on 60-70 henkeä suurempi.

Niemisen mukaan betoniteollisuudesta ei löydy toista yritystä, jonka tuotanto on yhtä laajasti sertifioitu kuin HB-Betoniteollisuuden. Yrityksellä on myös ympäristösertifikaatti.

Vaikuttavia referenssi kohteita löytyy Suomen lisäksi etenkin Ruotsista, jonka markkinoilla HB on ollut jo parikymmentä vuotta. Yritys toimitti esimerkiksi mosaiikkibetoniporaat Malmöhön rakennettuun 190 metrin korkuiseen pilvenpiirtäjään Turning Torsoon, jonka on suunnitellut eurooppalaisten arkkitehtien kärkeen kuuluva *Santiago Calatrava*. Myös YIT:n Helsingin Vuosaaren rakentamassa Suomen korkeimmassa asuinrakennuksessa Cirruksessa on HB:n toimittamat mosaiikkibetoniporaat.

INSINÖÖRIEN LISÄKSI TARVITAAN KAUPPAMIEHIÄ

”Korkean automaatioasteen lisäksi olemme olleet hyvin markkinointihenkinen yritys betonialalla. Silloin kun itse tulin alalle, ei täällä osattu mitään myydä”, Nieminen sanoo.

Nieminen puhuu harvinaisen pitkällä 60 vuoden työkokemuksella, eikä pelkää laukoa reippaitakaan näkemyksiä.

”Alalla on vieläkin liikaa diplomi-insinöörejä. Hyvä tekninen osaaminen on tärkeää, mutta sen lisäksi kaivataan enemmän kauppamiesten kykyä myydä ja markkinoida.”

Eero Niemiselle on jäänyt hänen nuoruudestaan mieleen silloisen SBK:n johtokunnan kokous, jossa hän ehdotti keskustelua markkinoinnista.

”Eräs tirehtööri totesi minulle että kuule poika, tässä porukassa ei puhuta markkinoinnista mitään. Onneksi nykyisin puhutaan, mutta vieläkin alan markkinoinnissa olisi paljon kehittämistä.”

Nieminen korostaa pitkäaikaisten asiakassuhteiden merkitystä. Asiakkaita pitäisi hoitaa niin hyvin, että asiakassuhteet säilyvät.

Kumppanuudet ulottuvat nykyisin myös rajojen yli. Nieminen laskee HB-Betoniteollisuuden kump-

sen mukaan halua osallistua.

Vaikka avaimet käteen -toimitusten tarjoaminen on kysynnän kasvaessa yleistymässä ja kivitaloitumittajiksi on tulossa uusia kilpailijoita, viimeisimpänä Lohja Rudus, HB-Betoniteollisuus aikoo HB-Priima -kivitalkonseptillaan pysyä itse ensisijaisesti materiaalitoimittajana.

”Me pystymme kyllä yhteistyökumppaneidemme kanssa tarjoamaan laajaa palvelua suunnittelusta lähtien. Palveluita tarvitaan enemmän, kun asioidaan kuluttajien kanssa.”

PIHOISSA PALJON RAKENTAMISTA

Ihmisten vaatimustason ja varallisuuden nousu näkyy kivitalojen suosion lisäksi myös ympäristöbetonituotteiden kysynnässä, joka on vahvassa kasvussa. Pientalorakentamisen kasvu lisää myös ympäristöbetonituotteiden kysyntää, sillä pientalojen pihoihin tuotteita menee suhteessa paljon enemmän kuin kerrostalokohteisiin.

”Vanhojen asuintalojen pihat ovat vielä suurelta osin laittamatta, joten ympäristöbetonituotteiden menekin kasvulle on laaja pohja. Myös teollisuus-

7

6 Mosaiikkibetonilaattojen toimittajana HB on nykyisin johtava yritys Pohjoismaissa.

7

HB-Betoniteollisuuden uusi Jyväskylän tehdas on sisältä väljä ja valoisa.

pani- ja osaamisverkostoon esimerkiksi laitetoimitajat. Uuteen betonituotetehtaaseen laitteita tuli neljästä maasta, ja toimittajiin on pidettävä säännöllistä yhteyttä niin että varmistetaan järjestelmien toimivuus.

”Luotettavuus, laatu ja toimitusvarmuus ovat meille hyvin tärkeitä asioita. Meillä on ollut jo kauan laadunvarmistuspäällikkö, jolla ei ole tuotanto-vastuuta”

Tuotekehitystä tekee HB:ssa noin puolen tusinan ihmisen tiimi, joiden tehtävänä on kulkea silmät ja korvat auki ja hakea avoimesti kehittämissideita ja yhteistyökumppaneita.

ALAN VOIMAT YHDISTETTÄVÄ

Eero Nieminen pitää tärkeänä, että alan suurimpien ja kansainvälisten konsernien omistuksessa olevien yritysten lisäksi meillä on suomalaisessa omistuksessa olevia vahvoja betoniteollisuuden yrityksiä. Hänen mielestään ala on suuresta päästä liiankin keskittynyttä.

”Terve kilpailu vie asioita parhaiten eteenpäin. Lujat, Lakka, Betsbet, Lemminkäinen ja me muodostamme viiden suomalaisen yrityksen sarjan, joista jokaisella on vahvaa osaamista omilla alueillaan. Meillä ei ole yhtä suuria resursseja kuin kansainvälisillä jäteillä, mutta olemme yhtä taitavia ja nopealiikkeisempiä kuin suurten konsernien osana toimivat yritykset.”

Niemisen mielestä olisi kuitenkin tärkeää, että koko ala kykenisi yhdistämään voimansa ja parantamaan edelleen betonin markkina-asemaa.

”Jos pääkaupunkiseudulla jo puolet uusista pientaloista on kivirakenteisia ja muualla maassakin osuus lähenee 20 prosenttia, se on hyvä osoitus siitä että kivirakentamisella on kysyntää. Tuotteiden kehittämiseen ja markkinointiin pitäisi panostaa entistä enemmän.”

Nieminen kritisoi vahvasti sitä, että samaan aikaan kun kuluttajat haluaisivat enemmän kivitaloja, puutaloteollisuutta suositaan jopa kaavoituksella.

”Ihmisten tulisi saada asua sellaisessa talossa kuin he haluavat”, Nieminen jyrähtää.

Suomalainen betoniteollisuus edustaa Niemisen mielestä maailman huippua ontelolaattojen, harkkojen ja ympäristöbetonituotteiden osalta. Sen sijaan esimerkiksi julkisivuelementtien tuotannossa koneellistamista ja automaatiota pitäisi viedä huomattavasti pidemmälle, jotta betonin kilpailuasema paranisi entisestään.

Alan teollistamisessa ja järjestelmien kehittämisessä tulisi kuitenkin aina muistaa hyvän suunnitte-

lun ja arkkitehtuurin merkitys, koska rakentamisen lopputuloksena pitää syntyä viihtyisää, hyvin toimivaa ja kestävää ympäristöä pitkäksi aikaa.

”Betoni on oikein käytettynä erinomainen materiaali elinkaartiloudelliseen rakentamiseen ja hyvän ympäristön luomiseen. Betonin käyttö ei ole Suomessa vielä lainkaan niin laajaa kuin se voisi materiaalin tarjoamien hyvien ominaisuuksien puolesta olla”, Eero Nieminen sanoo.

HB-BETONITEOLLISUUS INVESTS IN AUTOMATION AND EXPERTISE

HB-Betoniteollisuus Oy from Jyväskylä is not trying to become a full-service concrete company, but focuses on carefully chosen product groups. The company has invested significantly in building up wide selections within these groups, based on high quality, world-class expertise and advanced automation. Founded in 1963, HB-Betoniteollisuus has only produced precast concrete elements, for example, for a relatively short period.

With net sales amounting to 30 million euros, HB-Betoniteollisuus is the fifth largest concrete company in Finland. As a manufacturer of concrete blocks and landscaping products, which are the main product groups of the company, HB is the number one manufacturer in Finland.

The market area of HB covers the whole of Finland, and some products are also exported to Sweden, the Baltic countries and Russia. Jyväskylä is an excellent location for the company with excellent transport possibilities for heavy products, and the Somero block factory is located near the market area of Helsinki region. For some time HB has also had a joint company in St. Petersburg that produces stairs and concrete landscaping products.

HB-Betoniteollisuus has grown through both business acquisitions and investments. The acquisition of Somero-Betoni in 2003 made HB the second largest Finnish manufacturer of blocks. The most recent investment is the concrete product factory completed in Jyväskylä last year. HB invested a total of 6.5 million euros in this fully automated, the most sophisticated factory in the world.

HB has been able to grow profitably. The future outlook is also bright, at least in the sense that demand for the company's main products, blocks and landscaping products, is increasing vigorously.

HB-Priima Kivitalot Oy is a subsidiary founded in 2005 that manufactures and markets prefabricated homes built from lightweight aggregate and concrete blocks. The wide network of collaboration partners makes it possible to deliver packages that include also e.g. roof trusses and roofing bricks

HB cooperates with contractors in courtyard pavement projects. HB itself does not provide installation services, with the exception of terrazzo concrete floors.

8, 9

HB-Betoniteollisuus toimitti mosaiikkibetoniportaat Ruotsiin Malmöhön rakennettuun 190 metrin korkuiseen pilvenpiirtäjään Turning Torsoon, jonka on suunnitellut arkkitehti Santiago Calatrava.

HB-Betoniteollisuus employs ca. 150 people. Subcontractors used for transport, maintenance, and other services increase the total employment effect of the company by another 60-70 people

In addition to Finland, HB-Betoniteollisuus can boast some impressive references particularly in Sweden, where the company has been active already for 20 years. HB has delivered e.g. terrazzo concrete stairs to the 190 metres tall skyscraper Turning Torso in Malmö, designed by Santiago Calatrava, who is one of the leading European architects. Cirrus, the tallest apartment building in Finland, built by YIT in the Vuosaari area of Helsinki, also features terrazzo concrete stairs by HB.